

Harrastustoiminnan käsikirja huoltajille ja oppilaille

Harrastustoiminnan käsikirjassa avataan Harrastamisen Suomen mallin periaatteita, tavoitteita sekä käytännön toteutusta.

Harrastamisen Suomen mallista yleisesti	2
Harrastusryhmien käynnistäminen	2
Etsivä harrastustoiminta	2
Harrastuksen järjestäjät ja ohjaajat	3
Harrastusryhmien turvallisuus	4
Koulukuljetukset ja iltapäiväkerho	4
Saavutettava harrastaminen	4

Harrastamisen Suomen mallista yleisesti

Harrastamisen Suomen malli on hanke, jossa lapsille ja nuorille järjestetään harrastustoimintaa maksuttomasti koulupäivien yhteydessä. Pitkällä aikavälillä mallin tavoitteena on lisätä lasten, nuorten ja perheiden hyvinvointia. Tarkoituksena on, että jokaiselle lapselle ja nuorelle löytyisi yksi mielekäs harrastus. Mallilla pyritään huolehtimaan siitä, että koululaiset pääsevät vaikuttamaan heille järjestettäviin harrastuksiin ja näin heille jokaiselle löytyisi mieluisa harrastus.

Loimme Harrastamisen Suomen mallista oman Rovaniemen mallin, jota testasimme kevään 2021 aikana Ounasrinteen- ja Yläkemijoen peruskouluissa, seuraavana lukuvuonna mukana oli jo 13 koulua. Lukuvuonna 2022-23 hankkeessa on mukana jo kaikki kaupungin koulut sekä Rovaniemen Steinerkoulu ja Rovaniemen kristillinen koulu.

Harrastustoiminta on suunniteltu lasten ja nuorten kuulemisen pohjalta. Erilaisia harrastuksia ovat esimerkiksi kädentaidot, liikunta, nuorisotyö, taide- ja kulttuuri sekä tietotekniikka. Harrastamisen Suomen mallin yksi kulmakivistä on, että harrastaminen on yhdenvertaista, eikä riipu perheen taloudellisesta tilanteesta tai esimerkiksi puuttuvista kulkemisen mahdollisuuksista tai harrastusvälineistä. Harrastuksiin osallistuminen on maksutonta, eikä vaadi mitään erityisiä vaate- tai varustehankintoja ja harrastustoiminta toteutetaan suomen kielellä. Harrastukset järjestetään koulujen tiloissa tai lähiympäristössä.

Harrastusryhmien käynnistäminen

Lukuvuonna 2022-23 harrastustoiminta käynnistyy 26.9. ja jää joulutauolle 18.12. Tammikuussa toiminta jatkuu 9.1. ja päättyy 5.5. Harrastustoiminta noudattaa muutoin koulujen loma-aikoja ja pyhäpäiviä. Harrastusryhmiin ilmoittautuminen tapahtuu ennen harrastusten alkua ja siitä tiedotetaan erikseen Wilmassa sekä harrastuskalenterissa.

Koululaisten harrastustoiveita kartoitettiin kouluissa tammi-helmikuussa 2022 tehdyn koululaiskyselyn perusteella. Jokaisella mukana olevalla koululla on yhteistyössä luotu harrastuslukujärjestys joka sisältää erilaisia ja eri kohderyhmille suunnattuja, koululaiskyselyssä ilmenneiden toiveiden mukaisia harrastusryhmiä ja muuta harrastustoimintaa.

Etsivä harrastustoiminta

Toiminnassa painotetaan niiden lasten ja nuorten huomioimista, joilla ei ole lainkaan harrastuksia. Avainasemassa näiden lasten ja nuorten löytämiseen ja tunnistamiseen

ovat koulujen henkilökunta; kouluterveydenhoitajat ja oppilashuolto sekä nuorisopalveluiden alueelliset nuoriso-ohjaajat ja koulunuorisotyöntekijät. Heillä on käytössään harrastusresepti -toimintamalli. Oppilaiden kanssa keskustellessaan ammattilaiset kysyvät onko lapsella tai nuorella mielekästä harrastusta. Mikäli ei ole, ja oppilas haluaisi sellaisen, työntekijä voi ehdottaa harrastusreseptin tekemistä. Harrastusresepti tehdään ainoastaan oppilaan suostumuksella ja huoltajan luvalla.

Koulun henkilökunnan tekemästä harrastusreseptistä menee ilmoitus koordinaattorille. Sen jälkeen koordinaattori tai alueen nuoriso-ohjaaja ottaa yhteyttä huoltajaan tai hänen luvallaan suoraan oppilaaseen. Tapaamisessa mietitään lapsen tai nuoren kanssa yhdessä millaisesta tekemisestä hän pitää ja millaisia mieluisia harrastuksia alueella on tarjolla. Nuoriso-ohjaaja tuntee hyvin koulun harrastuslukupäijestyksen sekä paikalliset harrastustoimintaa järjestävät tahot ja pystyy näin ohjaamaan lapsen ja nuoren häntä kiinnostavaan toimintaan. Tarvittaessa ohjaaja voi käydä tutustumassa uuteen harrastukseen yhdessä lapsen tai nuoren kanssa, jotta osallistumisen kynnyksellä olisi mahdollisimman matala.

Harrastuksen järjestäjät ja ohjaajat

Harrastamisen Suomen mallia koordinoi Rovaniemen Nuorisopalvelut. Harrastustoiminnan järjestää ja ohjaa paikalliset seurakunnat, järjestöt, yhdistykset, opettajat ja nuoriso-ohjaajat. Harrastusohjaajat ovat ohjaamansa toiminnan asiantuntijoita ja heillä on riittävä osaaminen lasten ja nuorten ohjaamiseen. Kaikki ohjaajat ovat täysi-ikäisiä, heillä on salassapitovelvollisuus sekä velvollisuus toimia Suomen lain ja nuorisotyön ammattieettisten ohjeiden mukaan.

Harrastusohjaajien yhteystiedot tiedotetaan huoltajille harrastusryhmiin ilmoittautumisten yhteydessä ja harrastuksen ohjaaja vastaa yhteydenpidosta huoltajien kanssa. Jos harrastusryhmästä vapautuu paikka varasijalla olevalle, ohjaaja ilmoittaa siitä Hellewi-järjestelmän kautta. Järjestelmä lähettää automaattisen sähköpostiviestin varasijalle päässeelle siihen sähköpostiosoitteeseen, joka ilmoittautumisen yhteydessä on annettu. Huoltajalla on velvollisuus ilmoittaa, mikäli oppilas ei osallistu harrastukseen tai lopettaa sen kokonaan. Mikäli harrastuskerta joudutaan perumaan, ohjaaja tiedottaa siitä huoltajia, koulun yhteyshenkilöä sekä koordinaattoria. Tiedottaminen tapahtuu sähköpostilla, tekstiviestillä tai muulla sovitulla tavalla.

Ohjaaja on vastuussa kaupungin linjausten seuraamisesta koronaviruksen vaikutuksista harrastusryhmän toimintaan. Ohjaajan soveltaa toiminnan kaupungin ohjeiden mukaiseksi.

Harrastusryhmien turvallisuus

Harrastuksissa osallistujat on vakuutettu kaupungin tapaturmavakuutuksella, samoin kuin kouluaikana. Myös kotimatka, joka tapahtuu välittömästi harrastuksen jälkeen, on vakuutettu samoin kuin kotimatka suoraan koulun jälkeen. Mikäli harrastustoiminnassa sattuu jokin tapaturma, ohjaaja tietää miten toimia ja huoltajaa tiedotetaan välittömästi tapahtuneen jälkeen, ja sovitaan kuinka toimitaan. Ohjaaja tekee tapahtuneen jälkeen tapaturmailmoituksen koulusihteerin kanssa.

Koulukuljetukset ja iltapäiväkerho

Koulukuljetuksen piirissä oleville oppilaille pyritään järjestämään tarvittavat kuljetukset kotiin myös harrastuksen jälkeen. Koulukuljetusten järjestämisellä mahdollistetaan oppilaiden tasavertainen osallistuminen harrastusryhmiin. Kuljetuksissa hyödynnetään olemassa olevia yhteyksiä, eikä uusia järjestetä. Harrastusten ilmoittautumislomakkeella kysytään tarvittavat tiedot oppilaan tarvitsemista kuljetuksista ja kuljetuksen järjestyessä oppilas siirretään sellaiseen kuljetukseen, jolla hän pääsee kotiin harrastuksen jälkeen.

Huoltajalla on velvollisuus ilmoittaa kuljettajalle, mikäli oppilas ei osallistu harrastukseen ja tarvitse aikaisemman kyydin tai ei tarvitse sitä ollenkaan. Tässä siis samat käytännöt kuin koulukuljetustarpeen muutoksissa yleensäkin. 21.9.2022 klo 14 jälkeen tehtyjen ilmoittautumisten osalta huoltajalla on velvollisuus olla itse yhteydessä kouluun, mikäli koulukuljetuksen tilausliikenteessä kulkeva oppilas ilmoittautuu harrastusryhmään ja kuljetusaikataulu muuttuu sen vuoksi.

Huoltajan velvollisuus on myös ilmoittaa iltapäiväkerhoon harrastukseen osallistumisen aiheuttamista muutoksista lapsen iltapäiväkerhossa käymiseen.

Saavutettava harrastaminen

Kaikki harrastukset on tarkoitettu kaikille koulun oppilaille. Ilmoittautumissivustolla kerrotaan, että huoltajan on oltava yhteydessä koordinaattoriin (suomenmalli@rovaniemi.fi) mikäli ilmoittautuvalla tai ilmoittautuneella osallistujalla on jotain erityistä huomioitavaa. Koordinaattori konsultoi oppilashuoltoa, opettajaa tai soveltavan liikunnan koordinaattoria, ja mikäli nähdään, että osallistuja tai kyseinen ryhmä tarvitsee lisää tukea, myönnämme harrastuksen järjestäjälle mahdollisuuden ottaa ryhmään toinen ohjaaja. Näin pyrimme huolehtimaan siitä, että ohjaajalla on tarvittavat resurssit harrastuksen ohjaamiseen ja osallistujilla on tasavertaiset mahdollisuudet olla mukana harrastamassa.

ROVANIEMI

Harrastustoiminnan käsikirja
huoltajille ja oppilaille

Seuraa facebookissa Suomen malli Rovaniemi -sivua, niin pysyt ajantasalla ajankohtaisista asioista.